

Protokoll 5/2018

fört vid Skönhetsrådets delegerade i plan- och bygglovsärenden, naturvårdsärenden samt kulturvårdsärendens sammanträde måndagen den 28 maj 2018 kl. 13:30-17:00, Kanslilokalerna, Hantverkargatan 3H

Ledamöter	Ingemar Josefsson (S) Ordförande Birgitta Bremer Fredrik von Feilitzen Elisabet Jermsten Anders Johnson (L) Anders Jönsson §§1-3 Margareta Olofsson Vice ordförande Inga Varg Av rådet utsedd ledamot Marie Wall (MP)
Övriga närvarande	Henrik Nerlund Sekreterare Monica Hector Protokollförare Susanne Höglin Handläggare
Justerare	Ingemar Josefsson
Datum för justering	
Paragraf	§§1-7
Sekreterare	Monica Hector

§ 1
Dagordning

Beslut

Upptogs ärenden på föredragningslistan i ordningen: 1-3, 5-6, 4.

§ 2**Enskede gård 1:1 m.fl. vid kv. Allgunnen, förslag till
detaljplan, 2015-20742**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Enskede gård 1:1 m.fl. vid kv. Allgunnen, förslag till detaljplan, 2015-20742. Ida Thomasson, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet. SR 2018/133

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka förslag till detaljplan med erinran om vidarebearbetning av byggnadernas gestaltning, sänkning av byggnadshöjder, behov av ökade friytor vid förskolorna samt bevarande av karaktärsträd inom planområdet. Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet. Hänsköts ärendet för beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat förslag till detaljplan vid kv. Allgunnen i stadsdelen Årsta. Planområdet sträcker sig längs spårvägen Tvärbanan och Johanneshovsvägen, och ingår i programområdet för Årstastråket. Planförslaget berör delvis riksintresset väg 75 (Södra länken), samt ligger inom hinderfritt område för Bromma flygplats. Förslaget möjliggör ny bostadsbebyggelse om cirka 650 lägenheter, två förskolor och lokaler för centrumändamål längs Johanneshovsvägen. Det innebär också att Johanneshovsvägen och Bolmensvägen flyttas söderut så att en kvartersstruktur kan uppföras närmast Johanneshovsvägen. Ca 150 lägenheter av bostadsbebyggelsen är bostäder enligt Stockholmshusprojektet. Planen kommer att påverka stadsbilden då området omvandlas från lågexploaterad småindustri och verksamhet till urban stadsbebyggelse. Ett antal strategiska ställningstaganden och riktlinjer för det fortsatta arbetet har fastställts för de fyra detaljplanerna inom Årstastråkets tredje etapp. Dessa redovisas i dokumentet Vision för framtidens Bolidenplan, och kan sammanfattas i fyra mål: En sammankopplad stad, En levande stadsväv, En ekologiskt hållbar stad, En plats med förankring i omgivning och historia, samt En stad i ögonhöjd.

Skönhetsrådet ställde sig positivt till grundplanen då den inte bara utgör ett tillskott av nya byggnader utan även stråk som möjliggör rörelser på olika sätt. Även de planerade verksamheterna i bottenvåningarna skapar möjligheter för området att bli en levande stadsdel. Under sammanträdet diskuterades Stockholmshusen, som i sin ursprungliga utformning har stora möjligheter att bli goda

tillskott i stadsbilden. Men när husen som ritats för 4 våningar, tillåts jäsa upp till 6 eller 7 våningar tappar de sina proportioner och överskrider gränsen för vad typologin tål. Resultatet blir inte den stad i ögonhöjd som stadsbyggnadskontoret säger sig eftersträva. Vad gäller husens möte med den befintliga bebyggelsen bör detta studeras vidare såväl vid Skagersvägen som mot den grönklassade bebyggelsen vid Bolmensvägen och Möckelvägen. I det senare fallet blir kontrasten mellan ny och befintlig bebyggelse närmast brutal. Här önskade rådet se en stiligare övergång. Sammanfattningsvis behöver höjder och även färgschema diskuteras vidare och sättas i relation till den planerade bebyggelsen i Bolidentriangeln och längs Bolidenvägen.

I de två förskolor som planeras, ges den ena 10 och den andra 18 kvm friyta per barn, något som rådet ställde sig frågande till. Diskussionen om barnens vistelseyta är ett återkommande inslag på rådets sammanträden, och rådet konstaterade att även detta förslag ligger långt från Boverkets norm om 40 kvm friyta per barn. Rådet föreslog att man i detta fall antingen bygger ett mindre hus med mindre förskola, eller flyttar på husen för att få en större gård.

I förslaget kommer grönytan längs med Johanneshovsägen att ersättas med bebyggelse. Bortfallet ersätts med gröna tak och några enstaka mindre träd. Skönhetsrådet förstår att bostadsmålet i viss mån styr exploateringen, men ansåg att formuleringen om att förslaget bidrar till den ekologiska mångfalden blir olycklig, när grönområden i själva verket byggs bort, och skulle hellre se att stadsbyggnadskontoret hittar ett sätt att bevara gräsmattan med sina friska almar.

§ 3**Västberga 1:1 intill kv. Pucken, förslag till detaljplan,
2016-15944**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Västberga 1:1 intill kv. Pucken, förslag till detaljplan, 2016-15944. Annika Lindgren, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2018/132

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet avstyrka delen av detaljplaneförslaget som avser bebyggelse vid Södertäljevägen men tillstyrka delen av detaljplaneförslaget avseende bebyggelse vid Västertorpsvägen.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Hänsköts ärendet för beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till detaljplan för nya bostäder längs Västertorpsvägen samt intill Södertäljevägen E4/E20. Planen möjliggör ca 160 bostäder i flerbostadshus inom ramen för Stockholmshusprojektet. 20 av dessa lägenheter tillkommer i två sammankopplade volymer vid Västertorpsvägen medan merparten ryms i planområdets södra del där bostadshusen består av två lameller med fyra, respektive fyra samt ett tvärställt femte bostadshus. Byggnadshöjderna föreslås vara fyra till sex våningar. För att lösa angöringen till bostadshusen i planområdets södra del föreslås att en ny gata som mynnar i en vändplan anläggs från Västertorpsvägen. Under den östra delens bostadsgård möjliggörs för ett underjordiskt parkeringsgarage. Det befintliga cykelpendlingsstråket kommer att behöva flyttas söderut, närmare trafikleden. Planområdets närhet till Södertäljevägen E4/E20 har inneburit att buller, luftkvalitet och riskfrågor utretts grundligt. Byggnadskonstruktioner anpassas för aktuella riskfaktorer för att uppnå godtagbara risknivåer. I östra delen av planområdet sparas ett skogsparti med naturvärden och bevarande av värdefulla träd och berghällar och också vägts in i utformningen av planförslaget.

Skönhetsrådet fann planförslaget problematiskt på flera sätt och att den visionsbild som i planbeskrivningen visar bostadshusen vid Västertorpsvägen inte är rättvis sett till projektet i stort. Merparten av bostäderna placeras invid en bullrig och störande trafikled och där bebyggelsen dessutom har en högre byggnadshöjd vilket Stockholmshusen inte är gestaltade för. Skönhetsrådet har vid andra

projekt där Stockholmshus planerats anmärkt på att dessa hus som byggs med enklare utförande inte får placeras på ett sådant sätt att de uppfattas som sämre bostäder. På den här platsen är riskerna höga avseende buller, farligt gods och avgaser samt det finns behov av skyddsavstånd från de nedgrävda högspänningsledningarna för att klara gränsvärden för elektromagnetiska fält.

Förutom att platsen invid Södertäljevägen E4/E20 är illa lämpad för bostäder ansåg rådet att Stockholmshusen i fem och sex våningar är mycket problematiska, vilket rådet påtalat i en rad andra planärenden. Byggnaderna är utformade för en lägre skala och när byggnadstypen blir 5 våningar eller högre förlorar husen den arkitektoniska kvaliteten. Rådet påpekade även att färgsättningen är ett problem när husen placeras i områden de egentligen inte hör hemma eller när byggnadshöjden blir sådan att de dämpade kulörerna inte lämpar sig så bra. Skönhetsrådet ansåg dock att den kopplade lamellen som föreslås mot Västertorpsvägen är möjlig att bygga. I kontrast till den ovanstående beskrivna delen mot E4/E20 är denna del välanpassad i skala till omgivningen och har placerats på ett för stadsdelen lämpligt sätt.

§ 4**Spångadalen, Akalla 4:1, Bromsten 9:2, inbjudan till
programsamråd, 2016-02436**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Spångadalen, Akalla 4:1, Bromsten 9:2, inbjudan till programsamråd, 2016-02436. Helena Persson och Sofia Eriksson, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2018/139

Beslut

Bordlades ärendet till nästkommande ordinarie sammanträde.

§ 5**Älvsjö 1:1, kv. Svedjaren, kv. Stockelden, förslag till
detaljplan, 2017-03225**

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets remis över Älvsjö 1:1, kv. Svedjaren, kv. Stockelden, förslag till detaljplan, 2017-03225. Erik Olsson, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2018/131

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka detaljplanens förslag avseende placering men avstyrka den föreslagna byggnadshöjden.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Hänsköts ärendet för beslut vid nästkommande ordinarie sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

Planförslag ligger inom projekt Fokus Hagsätra Rågsved som syftar till att utveckla stadsdelen med ny bebyggelse, levande gaturum och fler upplåtelseformer. Detaljplanen avser ett område vid Hagsätravägen. Genom förslaget kompletteras området med cirka 100 hundra lägenheter i flerbostadshus enligt Stockholmshusprojektet. Bostadshuset, två lamellhus om sexvåningar, placeras parallellt med Hagsätravägen, ett på vardera sidan gatan och med förgårdsmark i syfte att skapa en mer befolkad, trygg och aktiv gatumiljö. Gatan ges dessutom ett bredare vägreservat i planen för att i framtiden möjliggöra ett cykelstråk.

Skönhetsrådet ställde sig positivt till planerna att tillföra gatusträckningen ny bebyggelse. Rådet ansåg dock att de föreslagna byggnaderna är alltför höga, vad gäller den miljö som skapas vid gatan och förhållandet till omgivande bebyggelse. Vidare ansåg rådet att Stockholmshuset i lamellform, som är framtagna för fyra våningar, inte klarar ett ökat våningsantal utan att tappa i proportioner och skärpa. Att måla stora rektanglar i avvikande kulör på byggnadernas gavlar duger inte, byggnadernas volymverkan låter sig inte trollas bort med så enkla grepp.

Vidare ansåg rådet att den kulörpalett som tagits fram till Stockholmshuset bör kompletteras så att byggnaderna fungerar i fler bostadsområden, de som tagits fram är ibland alltför dystra för de platser byggnaderna ska uppföras på.

§ 6**Västberga 1:1, del av, Lönelistan 1 och 2, Timpenningen 2, förslag till detaljplan, 2015-17247**

Återupptogs till behandling ärende hänskjutet från ordinarie sammanträde 2018.05.14 (§10). Maria Borup, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2018/114

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet avstyrka förslag till detaljplan.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett planförslag som innebär att det syftar till att förtäta de aktuella fastigheterna och utveckla områdets användning för främst verksamheter och kontor. För att uppnå detta måste samtidigt som det gamla spårreservatet för järnvägstrafik som finns inom planområdet upphävas. Planförslaget möjliggör även för ”kringverksamhet” så som viss handel, restaurang m.m. Planförslaget medger en hög exploatering och tät bebyggelse och endast en kulturhistoriskt intressant byggnad vid Elektravägen vars fasad sparas som del i den nya bebyggelsen. Idag består huvuddelen av fastigheterna av oobebyggda hårdgjorda ytor som används för parkering/uppställning av fordon mm. Planförslaget möjliggör ett bättre nyttjande av kvarteret där kontor, handel och restaurangverksamhet lokaliseras till gatubebyggelsen. På gården ges då utrymme för större verksamhetslokaler och in- och utfarter placeras så att det är möjligt att erbjuda last- och lossningsmöjligheter för större lastbilar. För att säkerställa behovet av parkeringsplatser möjliggörs ett större parkeringshus i planområdets västra del. Mot korsningen Västbergavägen/Elektivvägen markeras kvarterets huvudentré genom byggnadens höjd om nio våningsplan (32 m) samt genom förhöjd bottenvåning och indrag i fasaden. Längre västerut på Västbergavägen är byggnadshöjden 28 m och utöver det tillåts 100 kvm att vara upp till 32 m hög. På grund av att området är riskutsatt föreslås fasaderna utföras i ett obrännbart material. Den befintliga tegelbyggnaden mot Elektravägen byggs på och en verksamhetsbestämmelse säkerställer att gatufasaden och den södra kortsidans äldre uttryck bevaras.

Skönhetsrådet ansåg att fastigheten är möjlig att förtäta men såg stora problem i de föreslagna byggnadernas volymkomposition, gestaltning och kulör. Rådet förstod behovet av fasadmaterial som inte är brandfarligt och att fasaden mot Västbergavägen till stor del måste vara sluten till sin karaktär för att klara föreliggande riskbild. Desto viktigare blir det därför, ansåg rådet, att både byggnadernas

volymverkan och fasadgestaltningen bidrar till att göra kvarteret till ett värdeskapande och intressant tillägg i stadsdelen. Skönhetsrådet förespråkade därför ett omtag i projektet i båda dessa delar samt att de utstickande burspråken, som till form och uttryck snabbt kommer att uppfattas som daterade, tas bort. Vidare ansåg rådet den påbyggnad som förslås på den befintliga, kulturhistoriskt intressanta byggnaden också bearbetas så att tillägget inte blir så kraftigt markerat i förhållande till ursprungshuset.

Rådet uppfattade under föredragningen att det finns önskemål från trafikkontoret om att möjliggöra för cyklister att passera genom området. Skönhetsrådet ställde sig mycket tveksamt till detta då risknivån är hög och då många tunga transporter sker i området.

§ 7

Lövholmen 12 m fl, inbjudan till tidigt samråd om förslag till strukturplan, 2017-13571

Återupptogs till behandling ärende hänskjutet från ordinarie sammanträde 2018.05.14 (§13).

SR 2018/97

Beslut

Förelåg av sekreteraren utformad förslagsskrivelse vilken, efter ändringar som framgår av registraturet, antogs som rådets.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
MONICA,HECTOR	2018-06-05
ROLF ÅKE INGEMAR,JOSEFSSON	2018-06-07
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2018-06-05